

ศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง แมลงข้างปีกใส

ชื่อทั่วไป : แมลงข้างปีกใส (Green lacewing)

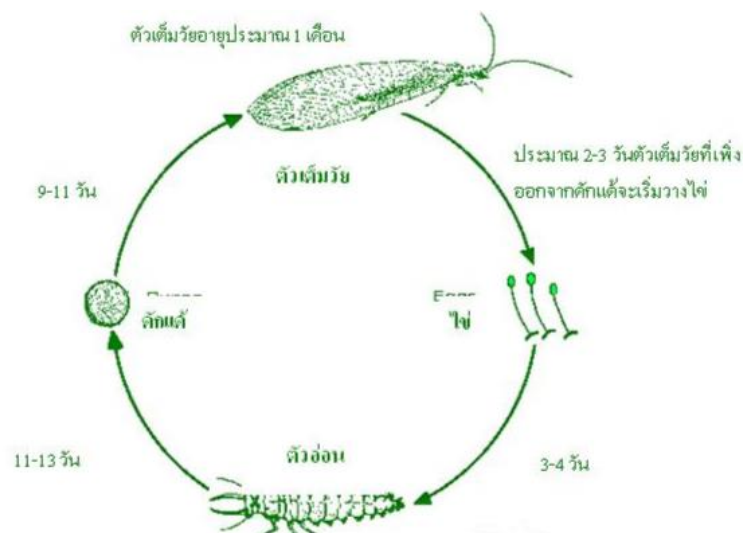
วงศ์ (Family) : Chrysopidae

อันดับ (Order) : Neuroptera

เป็นแมลงห้ำที่มีบทบาทในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยตัวอ่อนของแมลงข้างปีกใสเป็นตัวห้ำที่กินศัตรูพืชได้หลายชนิด เช่นเพลี้ยอ้อย เพลี้ยแป้ง ตัวอ่อนเพลี้ยหอย เพลี้ยไฟ เพลี้ยไก่แจ้ ส้ม ไรแดง ไร 2 จุด และตัวอ่อนแมลงหวี่ขาว เป็นต้นทำให้แมลงข้างปีกใสเป็น เป็นตัวห้ำสำคัญที่ช่วยควบคุมแมลงศัตรูพืชในแปลงเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจในประเทศ

ตัวเต็มวัยเพศเมีย หลังจากผสมพันธุ์ 2-3 วัน ก็จะเริ่มวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ ระยะไข่ใช้เวลา 3-4 วัน ระยะตัวอ่อนมี 3 วัย ตัวอ่อนวัยที่ 1, 2 และ 3 ใช้เวลา 4-5 วัน 3-4 วัน และ 3-5 วัน ตามลำดับ รวมระยะตัวอ่อน 11-13 วัน ระยะดักแด้ 9-11 วัน

ตัวเต็มวัยเพศผู้มีอายุ 14-30 วัน สำหรับเพศ เมียมียอายุ 19-58 วัน เพศเมีย 1 ตัว สามารถวางไข่ได้ 180-345 ฟอง

วงจรชีวิตของแมลงข้างปีกใส *Plesiochrysa ramburi* (Schneider)

รูปร่างลักษณะ

ไข่ มีลักษณะเป็นทรงยาวรี ขนาดเล็ก ความยาวเฉลี่ย 0.98 มิลลิเมตร ความกว้างเฉลี่ย 0.24 มิลลิเมตร เป็นฟองเดี่ยวๆ อยู่บนก้านสีขาวใส วางเป็นระเบียบเป็นแถวรอบใบพืช ไข่ว่างใหม่ๆ มีสีเขียวอ่อน เมื่อใกล้ฟักจะเปลี่ยนเป็นสีเทาดำ เมื่อฟักแล้วจะเป็นสีขาว มีอายุประมาณ 3-4 วัน

ตัวอ่อน มีลักษณะลำตัวกลมแบน เห็นชัดเจนในระยะที่ 3 โดยรอบลำตัวมีปุ่มขน ปากมีกราม โคนยาวยื่นไปด้านหน้าคล้ายเขี้ยว ใช้ดูดกินเหยื่อ เมื่อฟักเป็นตัวอ่อนวัยที่ 1 จะเป็นตัวห้าทันที มีการลอกคราบเปลี่ยนวัย ตัวอ่อนทั้งหมด 3 วัย

ตัวอ่อนวัยที่ 1 เมื่อฟักออกจากไข่ใหม่ๆ มีสีน้ำตาลอ่อน ลำตัวเรียวยาว ว่องไว จะไต่ลงมาทางก้านชูไข่ ความยาวลำตัวเฉลี่ย 1.56 มิลลิเมตร ความกว้างโดยเฉลี่ย 0.48 มิลลิเมตร

ตัวอ่อนวัยที่ 2 รอบลำตัวเริ่มมีซากของเปลือกแป้งเกาะ ความยาวลำตัวเฉลี่ย 3.25 มิลลิเมตร ความกว้างโดยเฉลี่ย 2.32 มิลลิเมตร

ตัวอ่อนวัยที่ 3 ขนาดลำตัวโตอย่างรวดเร็วเห็นได้ชัดกว่าระยะอื่นๆ กินอาหารเก่ง รอบลำตัวมีผงแป้งเกาะ คล้ายเปลือกแป้งมาก ความยาวลำตัวเฉลี่ย 7.23 มิลลิเมตร ความกว้างโดยเฉลี่ย 3.40 มิลลิเมตร

ดักแด้ มีรูปร่างกลม ตัวอ่อนวัย 3 จะขุดตัวสร้างเส้นใยสีขาวปกคลุมลำตัว จะเข้าดักแด้ติดกับใบพืช ความกว้างของดักแด้โดยเฉลี่ย 3.02 มิลลิเมตร ความยาวโดยเฉลี่ย 4.67 มิลลิเมตร

ตัวเต็มวัย มีปีก 2 คู่ เป็นปีกแบบบางอ่อน (membrane) เนื้อปีกใส มีเส้นปีกจำนวนมาก ลำตัวสีเขียวอ่อน เพศผู้ มีสีลำตัวจางกว่าเล็กน้อย และตัวเล็กกว่าเพศเมีย ความกว้างลำตัวเพศเมีย เฉลี่ย 2.25 มิลลิเมตร ความยาวลำตัว โดยเฉลี่ย 10.53 มิลลิเมตร ความกว้างลำตัวเพศผู้เฉลี่ย 1.55 มิลลิเมตร ความยาวลำตัวโดยเฉลี่ย 10.01 มิลลิเมตร ตัวเต็มวัยมีกลิ่นเฉพาะตัวค่อนข้างแรง

ไข่แมลงช้างปีกใส P. ramburi

ตัวอ่อน P. ramburi ระยะที่ 3 กำลังกินกลุ่มไข่เพลี้ย

ดักแด้ P. ramburi ลักษณะกลมสีขาวติดอยู่กับต้นพืช

ดักแด้ P. ramburi ในห้องเลี้ยงแมลง

ตัวเต็มวัยเพศเมียกำลังวางไข่

ตัวเต็มวัยเพศผู้

ลักษณะของแมลงช้างปีกใส ในระยะการเจริญเติบโตต่างๆ

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร